

**SZIGETSZENTMIKLÓS VÁROS
ÖNKORMÁNYZATA
KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK
1/2013. (I. 31.) ÖNKORMÁNYZATI RENDELETE
az építészeti örökség helyi védelméről**

Egységes szerkezetben a 19/2013. (IV.25.) önkormányzati rendelettel

Tartalomjegyzék

1. A helyi védelemmel kapcsolatos eljárás	3
2. A helyi védelem költségviselése	5
3. A helyi védelem alá helyezett értékekre vonatkozó külön előírások.....	5
4. Záró rendelkezések	6
ZÁRADÉK.....	7

Szigetszentmiklós Város Önkormányzatának Képviselő-testülete az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 62. § (6) bekezdés 1. pontjában kapott felhatalmazás alapján, Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. A helyi védelemmel kapcsolatos eljárás

1. § (1) A települési helytörténeti, táji, természeti, építészeti, néprajzi, képző- vagy iparművészeti, ipartörténeti örökséget képező elemek, amelyek külön jogszabály alapján nem állnak védelem alatt - azok jellegzetességének és hagyományos megjelenésének megőrzése érdekében –, helyi területi vagy egyedi védelemben (a továbbiakban együtt: helyi védelem) részesülnek.

(2) A helyi

a) területi védelem a településszerkezet, a településszerkezeti szempontból jelentős zöldfelület vagy növényzet, a településkép, az utcakép karakterének megőrzésére és a település táji környezete, a település megjelenése a tájban, a hagyományos művelési mód, a növényzet és a természetes környezet védelmére

b) egyedi védelem a helytörténeti, építészeti értékek, építmények, épületek, ezek együttese vagy részlete, az építményhez tartozó földrészlet és annak jellegzetes növényzete, szobor, képzőművészeti alkotás, utcabútor és egyedi tájérték, megőrzésére irányul.

2. § E rendelet alkalmazása során:

a) *Értékvizsgálat*: a megfelelő szakképzettséggel rendelkező személy vagy szervezet által készített olyan szakvizsgálat, amely feltárja és meghatározza a ténylegesen meglévő, illetve a település szempontjából annak minősülő értéket, amely védelemre érdemes. A vizsgálatnak tartalmaznia kell a védelemre javasolt érték esztétikai, történeti, valamint műszaki, illetve természeti jellemzőit.

b) *Főépítész*: a rendelet alkalmazása szempontjából a települési főépítész.

c) *Védett épületegyüttesek*: azok a topográfiailag körülhatárolható épületegyüttesek, amelyek történelmi, művészeti, tudományos, társadalmi vagy műszaki-ipari szempontból jelentősek, városszerkezeti, városképi szerepük meghatározó, és amelyeket az Önkormányzat védetté nyilvánított.

d) *Védett épület, építmény*: az Önkormányzat által védetté nyilvánított olyan épület, építmény, amely a hagyományos településkép megőrzése céljából, továbbá építészeti, településtörténeti, helytörténeti, művészeti, vagy műszaki-ipari szempontból jelentős alkotás. A védett épület, építmény fogalmába beletartozik annak minden alkotórésze – ideértve a kiegészítő, illetve külső és belső díszítő elemeket, valamint – amennyiben a védelemre vonatkozó rendelet azt nevesíti - a használati mód is. A rendelet alkalmazása szempontjából védettnek minősül az a telek, annak használati módja is, amelyen a védett épület, építmény áll.

e) *Védett épületrész*: az Önkormányzat által védetté nyilvánított olyan épületrész, amely egészében nem védett építményen, építményben helyezkedik el. Védett épületrész lehet különösen az épület tömege, homlokzata, tetőzete, portálja, lépcsőháza, díszítményei, illetve különleges tartószerkezete.

f) *Védett érték károsodása*: minden olyan esemény, beavatkozás, amely a védett érték teljes vagy részleges megsemmisülését, karakterének előnytelen megváltoztatását, általános esztétikai értékcsökkenést eredményez

g) *Védett növényzet*: az Önkormányzat által védetté nyilvánított olyan növényzet, amely fajtájánál, koránál, helyzeténél, látványánál vagy valamilyen eseményhez-kötődésénél fogva védelemre érdemes.

h) *Védett műtárgy*: Az Önkormányzat által védetté nyilvánított, a b) és d) pontok alatt fel nem sorolt műszaki alkotás, műtárgy (különösen emlékmű, szobor, síremlék (sírkő), utcabútorzat, díszkút, kerítés).

i) *Védett településkép*: az Önkormányzat által védetté nyilvánított utcakép, az épített és táji környezet együttese. A védett településkép az épített és természetes környezet elemeit egyaránt magába foglalja, így különösen az épülethomlokzatokat, szilvetteket, műtárgyakat, közterületi bútorzatot és burkolatokat. A védett településkép része lehet a terület (területrészek) használati módja.

k) *Védett településszerkezet*: az Önkormányzat által védetté nyilvánított utcahálózat, telekszerkezet, beépítési mód és építési vonal.

3. § (1) A helyi védelem alá helyezést és annak megszüntetését, vagy korlátozását a településen természetes és jogi személy egyaránt írásban kezdeményezheti. A főépítéshez benyújtott javaslatnak tartalmazni kell:

- a) a helyi védelemre javasolt épület, jelentős zöldterület, művészeti alkotás megnevezését, szükség esetén körülhatárolását,
- b) pontos helye, utca házszám, helyrajzi szám megjelölését,
- c) rövid leírását,
- d) a kezdeményezés indokait.

(2) A helyi védelem alá helyezés, illetőleg annak megszüntetése iránt induló eljárásról értesíteni kell:

- a) az elsőfokú építési hatóságot,
- b) az önkormányzati tervtanácsot,
- c) az érintett tulajdonost, az ingatlan kezelőjét,
- d) a lakosságot hirdetmény útján, amelyet a Polgármesteri Hivatal hirdető tábláján 30 napra kell kifüggeszteni.

(3) A helyi védelem alá helyezésről és annak megszüntetéséről az Önkormányzat képviselő-testülete a helyi szabályozási terv, a főépítész vagy a kezdeményező előzetes értékvizsgálata és a főépítész előterjesztése alapján – a (2) bekezdés szerinti érdekeltek észrevételeire figyelemmel - rendelettel dönt.

(4) A helyi védelem alá helyezésről, illetőleg megszüntetéséről a (2) bekezdés szerinti érdekelteket, valamint az illetékes földhivatalt – a tulajdonlapon történő bejegyzés végett - értesíteni kell.

(5) A helyi védelem alá helyezett értékek listáját a rendelet 1. melléklete, az értékvédelmi katasztert a rendelet 2. melléklete tartalmazza.¹

¹ Beépítette a 19/2013. (IV.25.) önkormányzati rendelet, hatályos 2013. április 26. napjától.

(6) A védelem alá helyezett értékekről a Polgármesteri Hivatal az építészeti örökség helyi védelmének szakmai szabályairól szóló 66/1999. (VIII.13.) FVM rendelet (a továbbiakban: FVM r.) 8. §-a alapján nyilvántartást, értékvizsgálatot rögzítő értékkatasztert vezet. Ez a nyilvántartás nyilvános, abba bárki betekinhet. A nyilvántartás vezetéséről a polgármester gondoskodik.

2. A helyi védelem költségviselése

4. § (1) A helyi védelem alá helyezett ingatlan fenntartása és állagmegóvása a tulajdonos, rendeltetésszerű használata a használó vagy kezelő kötelezettségét képezi.

(2) A helyi védelem alá helyezett ingatlan rendeltetésszerű használatához szükséges mértéket meghaladó karbantartási, felújítási költségekhez, a rekonstrukció során felmerülő kiadásokhoz az önkormányzat hozzájárulhat.

3. A helyi védelem alá helyezett értékekre vonatkozó külön előírások

5. § (1) A védett területen, a védelemmel érintett ingatlanon csak olyan építési, vagy bontási munka, illetve olyan állapot fennmaradása megengedett, amely nem érinti hátrányosan a védett érték megjelenését, karakterét, történeti, helytörténeti értékét, különösen

- a) a védelem alapját jelentő épülettömeg, tetőforma, homlokzati jelleg, homlokzati nyílásrend, nyílásosztás, díszek, tagozatok megőrzését;
- b) bővítés, átalakítás, felújítás esetén az utcakép és a településszerkezet védett értékeivel való összhang követelményének biztosítását;
- c) egyes építmények, építményrészek bővítése, átalakítása során a védelem alapját képező részek,
- d) a védett fásor, a zöldfelület növény-állományának, jellegzetességének megtartását.

(2) Védett értékek környezetében építési tevékenység csak a védett értékre figyelemmel, azzal utcaképi, településszerkezeti összhangban végezhető.

(3) A védett értéket érintő építési munkával kapcsolatos hatósági eljárásban – amennyiben más jogszabály eltérően nem rendelkezik – be kell szerezni az illetékes Tervtanács szakmai véleményét.

6. § (1) A védett területen, épületen, építményen, illetve védett épületrészt tartalmazó létesítményen, ezekkel érintett telken hirdetés, reklám nem helyezhető el, kivéve, ha ez a védelem alatt álló értéktől legalább 25 m távolságra van és annak méltó városképi megjelenését nem befolyásolja.

(2) A védett építményen új parapet-konvektor vagy klímaberendezés kültéri egysége nem helyezhető el.

(3) A védett építményen csak a látványt nem érintő antenna, hírközlési egység helyezhető el. Amennyiben a látványt nem érintő más műszaki megoldás nincs, a védett építményen legfeljebb egy távközlési antenna helyezhető el lehetőleg takartan.

(4) Védelemmel érintett közterület csak a teljes területre kiterjedő, a védett érték, látvány szempontjait figyelembe vevő komplex terv alapján alakítható ki, újítható fel. A közterületeket, azok burkolatát, bútorzatát a kialakult környezeti kép jellegzetességeinek és karakterének megtartásával kell kialakítani.

7. § (1) A védelem alatt álló értékek megóvása, megőrzése, felújítása érdekében – a vonatkozó építési jogszabályok keretei között – az illetékes I. fokú építésügyi hatóság kötelezheti a védelem alatt álló, valamint védett területen található épületek, illetve építmények tulajdonosait, valamint használóit

- a) a jókarbantartásra, fenntartásra vonatkozó kötelezettség teljesítésére
- b) a védett értéket vagy látványt rontó idegen részek eltávolítására
- c) a védett értékek hatásosabb érvényesülésére irányuló munkálatok elvégzésére,

(2) Az (1) bekezdés szerinti munkálatok elvégzésére a főépítész és a Tervtanács is javaslatot tehet.

(3) A kötelezett és a használó az ellenőrzést, a hatályos jogszabályok szerint, túrni köteles.

(4) A védelemmel érintett épületet lebontani, védett növényegységet kivágni csak rendkívül indokolt esetben a Képviselő-testület védettséget megszüntető rendelet-módosítását követően lehet.

8. § (1) A helyi egyedi védelem alatt álló épületet, építményt, növényzetet – annak értékeit nem sértő módon – az e célra rendszeresített egységes táblával kell megjelölni, az alábbi szöveggel: „Szigetszentmiklós Város Önkormányzata által védetté nyilvánított helyi érték. Évszám.”

(2) A tábla elhelyezéséről, karbantartásáról, pótlásáról – külön eljárás nélkül – a polgármester gondoskodik.

(3) A tulajdonos és használó a tábla elhelyezését és fenntartását túrni köteles.

(4) A védettség tényét és okát, valamint a védettséggel összefüggő egyéb információkat az Önkormányzat a környezethez igazodó táblával is megjelölheti.

4. Záró rendelkezések

9. § (1) Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

(2) E rendelet előírásait a településrendezési tervek előkészítése, illetve a már elfogadott tervek felülvizsgálata során figyelembe kell venni.

dr. Matus-Borók Dóra

jegyző nevében:

Pál Anita
jegyzői kabinetvezető

Szabó József
polgármester

ZÁRADÉK

Szigetszentmiklós Város Önkormányzatának Képviselő-testülete ezen rendeletét 2013. január 30. napján tartott ülésén alkotta, 2013. január 31-én kihirdetésre került. Módosította a 19/2013. (IV.25.) önkormányzati rendelet.

dr. Matus-Borók Dóra
jegyző nevében:

Pál Anita
jegyzői kabinetvezető

1. melléklet az 1/2013 (I.31.) önkormányzati rendelethez

A helyi védelem alatt álló értékek jegyzéke

1.1 Területi védelem

	A	B	C	D	E
1	Sorszám	Cím	Hrsz	Megnevezés	Védendő érték

1.2 Egyedi védelem

	A	B	C	D	E
1	Sorszám	Cím	Hrsz	Megnevezés	Védendő érték
2	E1	Kossuth L. u.	1907/4	református templom	középkori és barokk kori templom maradványok

2. melléklet az 1/2013. (I.31.) önkormányzati rendelethez²

Értékvédelmi kataszter

Egyedi védelem sorszáma: E1 Református templom		Cím: Kossuth Lajos utca
Adatlap		
Hrsz.:	1907/4	
Tulajdonos:	Szigetszentmiklós Kossuth Utcai Református Egyházközség	
Rendeltetés:	templom	
Jelenlegi funkció:	református templom	
Tervező:	Nagy Béla	
Építető:		
Építés éve:	1986	
Állag:	jó	
Védelem:	helyi egyedi építészeti értékvédelem	
Védelemre javasolt épületrész:	közép- és barokk kori templom alapfal maradványok Helyben, eredeti feltárt formájában megtartandó a középkori, kelet-nyugati tengelyű templom és a hajóhoz csatlakozó szentély alapozás.	
<p>A templomkertben végzett feltárás során előkerült 284 objektum, melyből mintegy 270 sír vagy egykori sír megmaradt részlete, a többi középkori és újkori tárológödör és egyéb újkori beásás, objektum. A kutatott területre esett (az írásos források alapján) a 18. század legvégén épült és 1948-ban lebontott egykori barokk református templom nagyobbik része és a szintén a II. Világháború után lebontott kő kerítőfal egy része is. Az észak-déli irányú barokk templom részben ráépült a korábbi, szisztematikusan elbontott középkori, kelet-nyugati tengelyű templom helyére. Ezt valószínűleg a barokk templom építésekor, az előtt bontották el az alapozásával együtt valószínűleg a településen igen nagy kincsnek számító mészke építőanyagért. Ezen épület hajójából kb. 5 méter esett a feltárási területre. A hajóhoz csatlakozó szentély alapozási árkát is sikerült megfigyelni, feltárni. A szentély először félkörösnek tűnt, de a gondosabb kutatás nyomán kiderült, hogy a nyolcszög három oldalával záródó egyházzról van szó. Ez alapján a „középkori” templom szentélyének kora gótikus forma szerinti építése a 13. század második felére esetleg a 14. század elejére tehető.</p> <p>A feltárás során a barokk templom belsejében két, egymással párhuzamos falat találtunk, melyek a korábbi, korai gótikus szentélyű templomhoz tartoztak. A két fal kb. 5 méterre fut egymással párhuzamosan, tehát ez a barokk korinál korábbi egyház kb. 5 méter széles lehetett. E két fal iránya kelet-nyugati. Az északi hajófalnál valószínűleg a templomhajó építése után, de még a 16. század közepe, a reformáció térnyerése előtt egy kis toldást építettek. A közel egy méter vastagságú fallal körülvelt kicsiny toldalék belmérete kb. 3 x 1,5 méter lehetett és talán valamely másik szent (tehát</p>		

² Beépítette a 19/2013. (IV.25.) önkormányzati rendelet, hatályos 2013. április 26. napjától.

nem Szent Miklós) tiszteletére épült oldalkápolna lehetett. Erre mutat, hogy egy gyengébb félkörös alapozást találtunk a középső részén, ami egy kisebb oltár alapja lehetett.

A középkori, késő gótikus templom belsejét a késő-középkorban téglapadlóval fedték. A lapos, a középkori tégláknál nagyobb felületű „járólapok” közül 8 db került elő, mindegyik az oldalkápolna belsejéből és ennek közeléből.

A kora gótikus szentélyű épület bontási idejét keltezzük az alapozási árokban az eredeti fal kibontása után megmaradt, az árokba véletlenül behullott 17-18. századi tárgyak. Csak valószínűsíthető, hogy ezt a korai templomot a barokk épület készítése előtt bontották el.